

Dusnieuws is een uitgave van het anarchistisch collectief EuroDusnie uit Leiden. Nummer 33, uitgave februari-maart 2002.

NOOIT MEER ORANJE

De huwelijksdag: het moest de apotheose worden van een maandenlange campagne ter promotie van het Nederlandse vorstenhuis. Geen middel was ongemoeid gelaten om ons te overtuigen dat "2-2" een orgastisch volksfeest moest worden dat de populariteit van de aristocratische oranjekliek tot ongekende hoogte zou opstuwten. Dat bleek dus uit eindelijk wel mee te vallen.

Hoewel de weersomstandigheden optimaal waren, bleken veel minder mensen dan verwacht naar Amsterdam te zijn gekomen. Doordat veel trams omgeleid waren was het zelfs nog rustiger in Amsterdam dan op normale zaterdagen. De massaal opgetrommelde politiemacht stond zich grotendeels te vervelen langs de dranghekken, en de meeste extra treinen die door de NS waren ingezet bleven half leeg. Natuurlijk hebben veel mensen de hele heisa op de televisie gevolgd, maar toch is duidelijk geworden dat de oranjes helemaal niet zo populair zijn als ze zelf graag denken. Het lijkt erop dat veel mensen een beetje moe zijn geworden van de lompe uitspraken van Willem Alexander, de voortdurende ophef over de Zorregueta's, het oeverloze gezwam over het huwelijk in de media, speciale theelepeltjes, penningen, petjes, opblaaskronen, koffiemokken, Wilhelmus t-shirts en niet te vergeten het culturele dieptepunt van de eeuw, Marco Borsato. Het moet nu maar eens afgelopen zijn met al die onzin.

Dat was ook de mening van een grote groep tegenstanders van de monarchie, die zich op de huwelijksdag had verzameld op het tot "witte plein" omgetoverde Koningsplein in Amsterdam. Honderden mensen, deels gehuld in witte kleding, luisterden naar debatten en toespraken over de wanstaltige rijkdom van de Oranjes, de hofjacht, de verborgen macht en de privileges van het koningshuis en

Balthasar Gerards in actie tegen Willem I.

natuurlijk (gaap) de kwestie Zorregueta. Ondanks de aanwezigheid van veel politie heerste er een fijne sfeer op de manifestatie. Naast serieuze discussie was er cabaret, muziek en poëzie. Petje af voor de organisatoren van het Witte Plein. Rond een uur of één werd de sfeer wat minder relaxed, want de gouden koets kwam in zicht. Een inderhaast geformeerde politielinie, een meter of dertig vóór de hekken waarachter de koninklijke stoet voorbij

GLOBALISERINGSBEWEGING OP EEN KRUISPUNT

Er is veel veranderd in de globaliseringsbeweging sinds de bijeenkomst van de G8 in Genua in juli dit jaar. De veranderingen binnen de beweging werden echter overschaduwd door de gebeurtenissen van 11 September en het beleg van Afghanistan door de Verenigde Staten.

ER MOET SAMENGEWERKT WORDEN ... MAAR HOE DAN?

De alternatieve conferentie ten tijde van de bijeenkomst van de G8 heette "Een Ander Wereld is Mogelijk". Deze titel symboliseerde de nieuwe fase van de ontwikkeling van de globaliseringsbeweging. Niet meer het verzet tegen elitaire instellingen als de Wereldbank en de Wereld Handels Organisatie staat centraal maar het eigen perspectief op de toekomst van een mondiale samenleving. De tegenbeweging zet de agenda en de Wereldbank kondigde aan de agenda van de straat te gaan volgen.

Waar de verschillende organisaties en groepen van de beweging in het verleden elkaar met weinig moeite konden vinden in verzet, leidt het debat over de alternatieven tot felle discussies. Ook in de polder is deze discussie, met enige vertraging, gearriveerd. De meningsverschillen die tijdens de landelijke discussiedag De Wereld Is Niet Te Koop (16 Juni), onder de oppervlakte broeide, barstte de afgelopen maanden uit. In de bladen van de Socialistische Arbeiders Partij (Grenzeloos), van de Internationale Socialisten (De Socialist) en van Eurodusnie (Dusnieuws) wordt een pittige debat gevoerd waar scheldpartijen niet van de lucht zijn.

De discussie spitst zich toe op de richting en het karakter van de beweging.

Op de achtergrond spelen verschillende visies op een ideale samenleving. Het debat heeft zich uitgekristalliseerd in twee posities, beiden over de rol en structuur van leiding binnen de beweging.

LEAD OR NOT TO LEAD, THAT IS THE QUESTION

In de discussies die tot dusver gevoerd zijn, kwamen globaal gezien twee standpunten naar boven drijven: aan de ene kant word gesteld dat de beweging een of ander vorm van centrale leiding nodig heeft. "Leiding die ontstaat binnen de beweging ... omdat de meerderheid overtuigd wordt van een bepaald perspectief" wordt gezegd. De directeur van de ontwikkelingsorganisatie Novib, Sylvia Boren, ziet ook wat in "een 'globaal leiderschap' van NGO-leiders die optreedt ten aanzien van de Verenigde Naties en multinationals." Deze visie word vooral gepropageerd door socialistische groepen georiënteerd op Marx en Lenin, en grote NGOs.

Tegenover het idee van een centraal gecoördineerde beweging staat de visie van een netwerk van verschillende groepen en organisaties. Een gedeelde strategie wordt ontwikkeld door samen acties op touw te zetten en door te zetten. Volgens Naomi Klein, schrijver van de boek *No Logo* verschilt de globaliseringsbeweging van traditionele hiërarchische bewegingen "want deze beweging draait om zelfbeschikking en dan moet je je niet hiërarchisch gaan organiseren en een eenheidsideologie formuleren." Vooral basisdemocratische en anarchistische groepen voelen zich aangetrokken tot deze laatste vorm van organisatie.

Lees verder op pagina 4

Dusnieuws wordt uitgegeven door het anarchistisch collectief EuroDusnie.

EuroDusnie hoofdkantoor, Boerhaavelaan 345, dagelijks geopend van in elk geval 14.00 tot 17.00 uur.

Weggeefwinkel, Hooglandsekerkgracht 4, geopend op donderdag en vrijdag van 14.00 tot 17.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur.

Telefoon: 071 5136955
Email: weggeefwinkel@squat.net

Eetcafe Las Vegas, Koppenhinksteeg 2b en 2c, open op woensdag van 18.00 tot 20.00
Telefoon: 071 5136955

Dagcafé op zaterdagmiddag van 11:00 tot 17:00

Infowinkel Tegengif, geopend op woensdag van 18:00 tot 20:30 en zaterdag van 14:00 tot 17:00, Koppenhinksteeg 2c.
Telefoon: 071 5136955

Redactie Dusnieuws
Postbus 2228
2301 CE LEIDEN
tel/fax: (071) 5173019
E-mail: eurodusnie@squat.net
Homepage: <http://eurodusnie.nl>

Drukkerij: Mostert & van Onderen!
Langegracht 61, 2312 NW Leiden
Oplage: 800 stuks
Giro-nr: 3184679 Eurodusnie - Dusnieuws
Postbus 2228, Leiden.
o.v.v. Dusnieuws

Abonnementen: Dusnieuws is en blijft gratis.

Voor de productie van het blad zijn wij echter afhankelijk van donateurs. Wanneer je Dusnieuws wilt ontvangen schrijf je een briefje of mailtje aan de redactie. Wanneer je gratis abonnee wilt worden kunnen we echter niet garanderen dat je Dusnieuws iedere keer ook zult ontvangen. Wij doen onze best maar de postbezorgers gooien nog wel eens roet in het eten.

Wanneer je zeker wilt zijn dat je Dusnieuws ontvangt zul je betalend abonnee moeten worden. Stort hiervoor minstens 25 gulden op de Dusnieuws-rekening en vergeet niet je naam en adres te vermelden, anders wordt opsturen een probleem. Je krijgt Dusnieuws dan tien keer thuis bezorgd. Laat in alle gevallen weten hoeveel exemplaren je wil ontvangen. Wij hopen dat je extra exemplaren op openbare plaatsen neerlegt. Je kunt Dusnieuws ook vinden in de meeste alternatieve boekwinkels en politieke informatiecentra. Je kunt je tenslotte ook op de eveneens gratis digitale versie abonneren. Stuur ons hiervoor een mailtje. De redactie heeft altijd interesse in ingezonden artikelen maar behoudt zich het recht voor deze wel of niet te plaatsen. Dusnieuws is copy-right vrij dus neem over wat je wil.

Deadline volgende Dusnieuws 24 maart.

Alle artikelen in Dusnieuws worden geschreven op persoonlijke titel.

DUSNIEUWS ZOEKT NIEUWE REDACTEUR (V/M)

Dusnieuws is op zoek naar een nieuwe redactielid en misschien ben jij wel iemand die op zoek is naar een anarchistisch periodiek als het onze?

Dusnieuws verschijnt is een uitgave van het eurodusnie collectief en verschijnt ongeveer acht keer per jaar. Dusnieuws is gratis en wordt in een oplage van rond de 1000 exemplaren verspreid in het land. Dusnieuws bevat achtergrondartikelen, analyses en vooruitblikken over ontwikkelingen in de organisatie van het mondiaal kapitalisme en natuurlijk de bewegingen er tegen. We streven er naar het blad te vullen met 'eigen werk' en stemmen de inhoud van het blad regelmatig af op de andere activiteiten van het EuroDusnie-collectief.

Wat we bewust minder belichten is bijvoorbeeld het actienieuws, want daarvoor bestaat al voldoende alternatieve media.

Dusnieuws zoekt iemand die onze anti-autoritaire uitgangspunten deelt en interesse heeft volwaardig in de redactie mee te draaien. Dat betekent concreet meedenken over de inhoud en vormgeving, het bijhouden van abonneebestand en het helpen met de verspreiding van het blad. Daarnaast is het de nobele taak van ieder redactielid de nobele taak het blad te helpen vullen met zinnige bijdragen en dat kan weer door zelf opiniërende stukken te schrijven of anderen te interviewen.

Wat betreft het niet-schrijfgedeelte van het redactiewerk gaat het ongeveer om een halve dag in de twee weken.

Behalve naar een nieuw redactielid zijn we ook op zoek naar iemand die Dusnieuws wil lay-outen.

Ben je geïnteresseerd of wil je eerst no meer weten? Neem dan contact op met de Dusnieuwsredactie (zie colofon).

EURODUSNIE INTERN

Om te beginnen bij deze een gelukkig en vooral rebels nieuwjaar toegewenst door de Dusnieuwsredactie.

Zoals al een aantal edities het geval was begonnen we onze intern ook deze keer over de huidige stand van zaken betreffende de Vrijplaats Koppenhinksteeg. De op vrijdag 11 januari gehouden zitting van de Commissie voor Beroep en Bezwaarschriften is na een aantal hectische uren op een spectaculaire wijze uiteengespat. Die dag had de gemeente geprikt om de meer dan 600 tegen het gemeentelijke bouwplan ingediende bezwaarschriften te behandelen. Het hectische karakter van de zitting werd in mindere mate veroorzaakt door een spreker of twee die verschillende zaken niet echt uit elkaar konden houden en in meerdere mate door de voorzitter van genoemde commissie, die zich uiterst autoritair, minzaam, verre van flexibel en lichtgeraakt manifesteerde gedurende de tweehalf uur durende zitting. Er was in de aanloop naar 11 januari een steeds hoger opborrelende onvrede -die overigens al een langere tijd leefde- bij de Vrijplaatsorganisaties en de 500 leden van de vereniging Vrienden Vrijplaats Koppenhinksteeg (VVK).

Een zeer terechte onvrede, want de gemeente Leiden toont in zijn manier van omgaan met de Vrijplaats en bezwaarmakers een verbijsteringwekkend grote en eigenlijk zelfs wel chronisch te benoemen gebrek aan respect.

Voor een juiste weergave van dit gebrek aan respect volgen nu enkele voorbeelden daarvan. Ten eerste heeft de Vrijplaats al een paar keer de vreemde ervaring mogen opdoen dat mededelingen annex besluiten omtrent de Koppenhinksteeg haar ruimschoots eerder kenbaar worden door de gemeentepagina's van het huis aan huis blad Leids Nieuwsblad dan via aan deze vereniging gerichte gemeentelijke schrijvens. En wat te denken van het aangeboden alternatieve onderdak, gezeteld aan de Lammermarkt? Dit aanbod werd de Vrijplaats Koppenhinksteeg op de heugenswaardige datum 22 februari 2001 gedaan door wethouder Hillebrand die de portefeuille Ruimtelijke Ordening, Wonen & Verkeer draagt. Dat werd door vrijwel alle raadsleden toegejuicht, aan de mensen die hun initiatieven in de Koppenhinksteeg hebben werd in alle zo voorbarige euforie vanzelfsprekend niks gevraagd. Omdat er op die dag niet door Hillebrand of wie dan maar ook van de gemeente werd uitgelegd welk pand dat nu betreft en hoe groot het is, besloten enkele mensen van de in steeg gevestigde initiatieven en VVK-leden om er maar eens een bezichtigend bezoekje aan te gaan doen. Na een uur of anderhalf heen en weer fietsen op de Lammermarkt en een zijstraat kwamen deze ontdekkingsreizigers tot het besef dat ze er al luttele keren zomaar overheen hadden gefietst, zo klein was het. Er gaat nu het vage gerucht dat de gemeente de schade die het kabouterhuisje tengevolge daarvan zou hebben opgelopen op de nog niet achterhaalde bezoekers wil gaan verhalen. De meeste schade is echter simpelweg het onvermijdelijke gevolg van jarenlange georkestreerde verkrotting. In november 2001 dienden meer dan 600 mensen een bezwaarschrift in tegen de verstrekte bouwvergunning. Ergens vlak voor de kerstdagen kregen enkele indieners een uitnodiging om hun bezwaarschrift op 11 januari te komen toelichten, heel wat van hen hebben opmerkelijk genoeg tot heden deze uitnodiging nog niet ontvangen. Julie begripen dus wel dat hierdoor voor de indieners van de bezwaarschriften wel erg weinig tijd was om een toelichting voor te bereiden, temeer omdat er pas vanaf 3 januari, volgens de uitnodiging overigens vallende op woensdag, inzage in de betreffende documentatie was; tot 11 januari. Het is zeer curieus dat men bij de gemeente Leiden deze data en tijdstippen heeft uitgekozen om de bezwaarmakers aan te horen. Er valt zo nog wel veel meer te zeggen over de steekjes die men van gemeentewege heeft laten vallen en tevens haar omgangsmanieren die toch zeker niet adorabel zijn. Er is door de Commissie voor Beroep en Bezwaarschriften nog niet besloten welke bezwaarschriften niet ontvankelijk zijn. Er is nu wel bekend dat ergens half februari een nieuwe hoorzitting zal plaatsvinden, hopelijk dan in ieder geval met een meer competente voorzitter dan op vrijdag 11 januari het geval was. Op intern gebied is er eigenlijk niets bijzonders te melden. Of het moeten de ditjes en datjes worden die we allemaal zo interessant vinden tijdens de kleine uurtjes met een overschot aan bier of simpelweg uit behoefte aan oppervlakkig oreren, omdat dat zo nu en dan ook best wel leuk kan zijn. Veel leesplezier aan deze Dusnieuws en tot de volgende keer dan maar.

ALLES WORDT KLOTE!

Van oudsher predikt links een optimistische boodschap. Daarvoor is dit jaar echter minder aanleiding dan ooit. Wat is ons door links voor de komende tijden al niet beloofd? Het einde van onderdrukking en uitbuiting, en niets minder als de wereldvrede. Kortom: een betere wereld.

Aan een stuk door kletsen de linkse strategen over inkomensgelijkheid, bevrijding en communisme. In plaats daarvan hebben ze sociale afbraak, isolatiecellen en volkscultuur ontvangen. Slimmer worden ze derhalve niet; wel naïever; altijd geloven ze in de eens te onstane maatschappijveranderende macht van de arbeidersklasse, hoewel dat idee juist angst zou moeten inboezemen.

Met gebalde vuist, en allerlei utopische rommel in hun door politieknuppels week geslagen hoofden, fantaseren ze monter een gouden toekomst bij elkaar, waarin men het heersende systeem succesvol een slag in het gezicht heeft gegeven en men gezamenlijk suikerbrood kan gaan eten. Maar zover kom het niet. Nooit. De wereld, zoveel is namelijk wel duidelijk, is verkeerd ingericht. Met iedere nieuwe nederlaag gelooft links dat het tranendal nu wel doorkruist is en dat we weer in de lift naar boven zitten. Niets is echter zo onmetelijk als het leed in de wereld, en opwaarts gaat het nooit. Ook niet met de lift, want die is altijd kapot. Ook achter de horizon gaat het niet verder. Niet naar de zon, noch de vrijheid of waarheen dan ook. En alleen, wie bij het eten van zijn lekkere karbonade nog in staat is, de holle klap van het slagerspistool te horen, heeft in de gaten, waar de reis uiteindelijk naar toe gaat.

Het jaar 2001 staat voor *ground zero*, religieus fundamentalisme, Nederlandse oorlogsinzet, miltvuur, de catalogus van Otto, Genua, de

ALLES WORDT GEWELDIG!

Van oudsher predikt links een pessimistische boodschap. Daarvoor echter is dit jaar minder aanleiding dan ooit. Wat is door links zo allemaal niet voorspeld? De 'BigBrother'-staat, de atoomstaat, het Vierde Rijk, de ontploffing van de bom en het definitief afglijden in de barbarij.

Kortom: alles wordt steeds maar erger. Aan een stuk door kletsen de grote en kleine linkse denkers over hoe alles in elkaar aan het storten is, dat de klootzakken weer dit of dat aan het voorbereiden zijn en dat sowiso weer op alle fronten ernstig verraad wordt gepleegd. Vroeger hadden we 'n keizer en nou is 't woensdag. Dit soort betweterij is vermoeiend. Natuurlijk worden we onderbetaald, en zoniet, dan is het baantje niet zo leuk, of het werk is vreselijk en je wordt onderbetaald; bovendien is het koud buiten - maar mopperen dezelfde beroepsklagers in de zomer niet precies zo, nu vanwege de hitte?

Het is moeilijk met argumenten op te boksen tegen een paranoïde waansysteem. Is het niet voldoende simpelweg te beweren dat alles anders is? Is het niet genoeg te voorspellen dat de wereld in 2002 ook niet ten onder zal gaan? Te voorspellen dat de wereld in 2002 nog mooier, kleuriger, nog interessanter en indrukwekkender zal worden dan ze nu al is? Het is niet voldoende. Hoe heeft het zover kunnen komen? Was links niet ooit groot, machtig en succesvol? Mogelijk. Echter wanneer dat ook weer precies was, kan niemand meer zeggen.

Slechts één ding is duidelijk: ergens is links het gevoel voor datgene, wat het leven de moeite waard maakt, kortom: de vooruitgang, kwijtgeraakt. Misschien viel dat samen met één van de talloze nederlagen; sindsdien gaat het bij het 'links-zijn' voornamelijk om een ding:

betweterij en doemdenken. En omdat deze houding slechts een zeer beperkte aantrekkingskracht heeft, willen er niet bijzonder veel mensen meedoen bij links, wat voor de overigen dan weer een bevestiging is voor de slechtheid van het systeem.

Voor de betweters en doemdenkers is het leven vooral een zaak van het op de eigen smalle schouders nemen van al het leed in de wereld. Niet ononderbouwd natuurlijk. Ze hangen de wankelste kritische theorie aan, waarbij ze geloven, dat hun historische opdracht hierin bestaat, materiaal voor een onheilspellende toekomst te verzamelen. Zodat men later, vast na afloop van de Derde Wereldoorlog, tegen mensen die zich nu als onschuldige burgers vormommen kan zeggen: jullie hadden ongelijk destijds (nu dus) te beweren dat er niets aan de hand was.

Daartoe wroeten ze dag in dag uit door de burgerlijke pers, luisteren ze naar afstotende muziek en kijken ze met opzet naar televisieprogramma's waar ze een hekel aan hebben. Wat een deprimerend vooruitzicht! Geen wonder dat voor deze mensen de wereld dagelijks in elkaar stort. Dan blijft er feitelijk nog maar één troost over, namelijk dat men op elk vertrekbaar moment uit het leven kan stappen.

De 'boze buitenwereld' is echter goed nog verkeerd ingericht. Ze bestaat gewoonweg. Ze is chaotisch, mooi, gruwelijk, bont en levendig.

Kampioen doemdenken: Nostradamus

bedreigde blaasontsteking weer aan een onverhoopte renaissance zal helpen.

Het verloop van de geschiedenis van de mensheid heeft bewezen, dat haar hoofddoel het permanent voortbrengen van gelazer en ellende is, of dit nu in de vorm is van oorlogen, hongersnood, milieurampen, honden of kinderen. En het einde is nog lang niet in zicht. Het enige wat men kan doen om de algehele ondergang en het verval snel tot een einde te brengen, is haar te bespoedigen. Het doel van alle enigszins verstandige tijdgenoten zou daarom moeten zijn definitief met alles op te houden en sneller bij het verlangde einde te komen.

Daarom hier een oproep aan iedereen: help mee, deze planeet sneller te gronde te richten. Begin een ruzie met je burens. Koop plastic potplanten. Hak vandaag nog een appelboom om. Steek een natuurgebied in de fik. Dat kan een begin zijn. Samen zal het ons lukken.

Thomas Blum

Al die dingen kun je als bedreigend ervaren, je kunt je verschuilen achter een beschermende muur van pessimisme, en bewijzen voor je stelling zoeken dat alles steeds maar erger wordt.

De enige ontsnapping uit dit waansysteem, afgezien van zelfmoord en heroïnegebruik, zou dan misschien transcendente meditatie zijn. En dat zou een oplossing moeten zijn?

Het gaat erom, de gemakzucht en de verveling van het betweten en het doemdenken links te laten liggen. Stap in het leven, in de tegenstellingen, de vergissingen. Leve de kleine dingen, en alles wat het leven de moeite waard maakt. Stap in de chaos!

Als wij onszelf niet veranderen, wie zou er dan moeten veranderen? Begin dus met een nieuwe liefde, nieuw leed, nieuwe pijn, nieuwe herinneringen, kortom: durf een nieuw leven aan. 'Love the life you live and live the life you love'.

Bovenstaande stukken zijn door David vertaald en bewerkt en afkomstig uit *Jungle World* nr 3, 9 januari 2002. *Jungle World* is te koop in het Fort van Sjakoo en te bekijken op internet: <http://www.jungle-world.com>.

Leo Gärtner.

DE GLOBALISERINGSBEWEGING OP EEN KRUISPUNT

WORDT DE BEWEGING CENTRAAL GECOÖRDINEERD, OF IS HET EEN NETWERK?

Wat zijn de voor- en nadelen van beide posities? Voorstaanders van centraal leiderschap wijzen erop dat een beweging effectiever vertegenwoordigd kan worden door één samenhangend idee, verwoord door één organisatie of coalitie. Zo een organisatie/coalitie is herkenbaar voor het brede publiek. Herkenbaarheid vergemakkelijkt de mobilisatie van mensen die zich nog niet bij de globaliseringsbeweging hebben aangesloten. Eén centraal georganiseerde organisatie vormt een machtsfactor die de strijd kan aangaan met het Kapitaal of kan onderhandelen met vertegenwoordigers van overheden en anderen. Bovendien zou leiderschap meer democratisch zijn, aangezien het op een open en transparante wijze verkozen wordt. De nadruk ligt vooral op het mobiliseren van mensen om zodoende de macht over te nemen of de beleidsproces te beïnvloeden.

Het is echter de vraag of het mogelijk is om temidden van een diversiteit aan standpunten en organisaties een gedeeld perspectief te vinden - een perspectief dat samenhangend is én waarin alle organisaties zich kunnen vinden. Verder, de diversiteit aan deelnemers is juist de kracht van de beweging. Het reële gevaar bestaat dat het centraal stellen van een perspectief leidt tot homogenisering van de beweging. In zo een beweging voelt alleen één bepaald deel van de bevolking zich thuis, de meerderheid wendt zich af van zo een eenduidig perspectief. De vervreemding van het brede publiek wordt verder in de hand gewerkt door het feit dat het ontwikkelen van één perspectief uit het bestaande veelvoud noodzakelijkerwijs abstract is. Het streven naar één centrale leiding herbergt verder het gevaar van machtscentralisatie en machtsmisbruik.

Tegenover de visie van een centraal georganiseerde beweging staat een netwerk van onafhankelijke groepen en organisaties die hun activiteiten op elkaar afstemmen. Binnen zo'n netwerk is er plaats voor een veelheid aan stijlen en politieke perspectieven. Dit pluralistisch karakter biedt de mogelijkheid voor veel mensen om zich te herkennen in de standpunten van een organisatie. De relatieve kleinschaligheid biedt ruimte voor individuele ontplooiing en inspraak. Het netwerk van organisaties kan flexibel inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Door het gebrek aan één dominante organisatie en idee wordt samenwerking makkelijker - het wordt een samenwerking tussen gelijke partners, niet het ondergeschikt stellen aan de dominante partij. De nadruk ligt op het werken aan de basis van de maatschappij om concrete veranderingen door te voeren, liever dan het uitvoeren van een abstracte ideologie in de toekomst. Sommige groepen verbeteren de positie van vrouwen, ander doen dat ten opzichte van illegalen. Milieuactivisten ontwikkelen een harmonieuze relatie tussen mens en natuur en anarchisten bouwen aan niet-hiërarchische solidariteitsstructuren. Zo ontstaat gestaag een duurzame verandering die minder afhankelijk is van de wispelturigheid van (inter)nationale politieke ontwikkelingen.

Het gevaar van een decentraal georganiseerde beweging is dat deze voortdurend in de marge beweegt. Door een gebrek aan een samenhangende strategie kan een gefragmenteerde beweging moeilijk noodzakelijke grootschalige structurele veranderingen doorvoeren. Ook is het verzet van een verdeelde beweging makkelijker te pareren door de overheid en multinationals. Het gebrek aan duidelijke organisatorische structuren biedt de ruimte voor ondemocratische besluitneming of voor organisaties en individuen om de beweging achter hun eigen karretje te spannen. Aangezien er geen duidelijke rollen zijn, is er ook niemand die aangesproken kan worden op zijn of haar verantwoordelijkheden.

DE KEUZE: EEN BEWEGING VAN ONDEROP

De creativiteit en dynamiek van de globaliseringsbeweging komt het beste tot zijn recht in een netwerk van toegankelijke organisaties die actief zijn op concrete, maatschappelijk relevante onderwerpen. Revolutionaire verandering krijgt een daadwerkelijke vorm in de activiteiten van basisgroepen, de groepen individuen en organisaties die de netwerken vormen. Het is dus een keuze voor een sociale beweging bestaande uit dynamisch op elkaar inspelende groepen die door hun samenwerking gezamenlijke uitgangspunten creëren. Deze basis wordt gevormd door een netwerk van organisaties die de "Andere Wereld" in de dagelijkse praktijk vorm geven. Biologische boeren in Frankrijk en India, arbeiders die strijden voor medebeslissingsrecht in hun bedrijven, studenten die zich verzetten tegen de commercialisering van de academie, verplegers die zich inzetten voor een gezondheidszorg die toegankelijk is voor iedereen, milieuactivisten die de belangen van zeeschildpadden verdedigen. Dit brede scala aan organisaties vergroot de aantrekkingskracht van de globaliseringsbeweging voor het brede publiek.

Het "gebrek" aan leiderschap en dominante ideologieën maakt gelijkwaardige samenwerking mogelijk en creëert de voorwaarden voor de uitbreiding van het netwerk. Partijen en organisaties die de beweging in een keurslijf van een klassiek hiërarchische model willen dwingen, bedreigen het voortbestaan van de beweging als een dynamische en divers geheel.

MOBILISATIE IN NAAR DE TOEKOMST

Niettemin neemt het de kritiek op de beweging als Netwerk niet weg. Er zal in de toekomst gewerkt moeten worden aan de samenhang en transparantie van besluitneming binnen de beweging. De keuze voor een netwerk van onafhankelijke basisgroepen en de integratie van de kritiek erop hebben gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de beweging.

Ten eerste betekent dat een zelfkritiek voor organisaties om te leiden tot interne democratisering - hebben de leden wel voldoende inspraak, kunnen de leden wezenlijk invloed uitoefenen op de structuur van de organisatie en hebben ze de ruimte om binnen de organisatie eigen initiatieven op te zetten?

Als tweede punt, om de slagkracht en invloed van de beweging te vergroten is uitbreiding en samenhang noodzakelijk. De uitbreiding geschiedt aan de hand van criteria die het bestaan van een open netwerk vooronderstelt - basis democratie. Dat betekent dat er prioriteiten voor deelname aan het netwerk gesteld worden: een keuze voor democratisering en zelforganisatie. Het Platformmodel lijkt hier de meest geschikte structuur. Organisaties die bezig zijn met verschillende onderwerpen ontmoeten elkaar rond concrete punten bijv. de mobilisatie voor een top in Brussel of het opzetten van een campagne om de oprichting van lokale structuren te ondersteunen.

Door de mobilisatie rond concrete thema's ontstaan verbanden die uitgebouwd en verdiept worden. De beweging wordt dus onderop gebouwd en niet van bovenop door de leiding opgelegd. De samenhang wordt geformuleerd aan de hand van uitgangspunten (democratie, gerechtigheid, gelijkheid, zelforganisatie ...) liever dan een bovenmenselijke ideologie (het communisme) of het recht van de sterkste (bijv. de organisatie met de grootste financiële reserve). Dat zo een ontwikkeling eventueel uitloopt op een gedeelde theorie is niet uitgesloten, maar het is dan het resultaat van een beweging.

Een keuze voor een netwerkmodel heeft, ten derde, ook gevolgen voor de vorm van demonstraties: als voorbeeld kan de pinksilver mars in Praag en Genua dienen. Strategieën voor de mars worden ontwikkeld in open vergaderingen waaraan iedereen kan deelnemen. Uitgangspunt is onafhankelijke basisgroepen die ook tijdens de demonstratie voortdurend met elkaar communiceren en zo de demonstratie decentraal vorm geven. Een vierde gevolg is dat verzet gemobiliseerd wordt op conflictpunten tussen de groeiende beweging voor een solidaire en duurzame samenleving en de vernietigende effecten van het kapitalisme. Deelname aan een demonstratie gebeurt aan de hand van concrete maatschappelijke conflicten en niet rond ideologische ijkpunten.

Ten slotte is de politieke eis van zo'n beweging een toenemende economische en politieke democratisering, een verdeling van middelen én macht. Democratisering betekent wezenlijke inspraak in besluitvorming, maar ook de ruimte om zelf vorm te geven aan het persoonlijke en collectieve bestaan. In zo een stellingname is geen plaats voor een nieuwe elite, van welke NGO of partij dan ook, die het verzet wil monopoliseren. Deze stellingname is echter ook een keuze tegen het sektarisme van organisaties voor wie het eigen gelijk belangrijker is dan het daadwerkelijk beïnvloeden van de samenleving in de richting van een open en democratische maatschappij. Een open samenleving creëren we alleen door ook open te zijn om met elkaar samen te werken en ons niet blind te staren tegen ogenschijnlijk levens belangrijke standpunten..

Donald

GRENSKAMP 2002: STRASBOURG

Onder het motto "No Border, No Nation" vindt van 19-28 juli een Europees grenskamp plaats te Strasbourg. In deze plaats is de computer van het SIS, Schengen Informatie Systeem, gevestigd. Strasbourg is tevens internationaal bekend vanwege het Europese parlement, het Europese gerechtshof, de Commissie voor de mensenrechten en het Eurocorps.

Sinds enkele jaren worden er in de zomermaanden zogenaamde grenscamps georganiseerd, veelal door groepen die deel uitmaken van het Europese NoBorder netwerk. Doel van deze camps is het thematiseren van 'de grens' in de vorm van discussie en acties.

Voor waren, goederen, informatie en kapitaal worden traditionele grenzen steeds minder een belemmering - ze bestaan bijna niet meer. Voor welvarende Europeanen is de grens

reeds lang geen hindernis meer: mensen

reizen over de gehele wereld alsof het de gewoonste zaak van de wereld is.

Op zich een positieve ontwikkeling: die indrukken en ervaringen vormen veelal een verrijking. Het is mogelijk dat je uitgekeken raakt op de

omgeving waar je tot dan toe gewoond hebt, op zoek naar nieuwe

perspectieven pak je je boeltje en vertrekt naar andere oorden. Samen met

mensen op andere plekken van de wereld werk je aan een project. Behalve

de mogelijkheid om via communicatiemiddelen zoals internet contact met

elkaar te hebben, is een ontmoeting in levende lijve niet ongewoon. De

normaalste zaak in een geglobaliseerde wereld - maar niet voor iedereen.

Als je vanuit een willekeurig Afrikaans land probeert naar Europa te komen

wordt het je niet makkelijk gemaakt. In no time wordt je geïlegaliseerd en

gaan anderen bepalen of je wel reden genoeg hebt om te 'vluchten' en of

het wel of niet 'veilig' is om je terug te sturen.

Groepen uit Frankrijk (*Collectif Anti Expulsion Paris* samen met het lokale '*collectif pour finir toutes les prison*'), Duitsland (*Kein Mensch ist Illegal*), Engeland, Oostenrijk (*Publix theater caravan*) en Nederland (*Autonomo Centrum*, *ASKV*, *Infocentrum Wageningen*) organiseren het Strasbourg-camp. Scandinavië, Oost-Europa, Spanje en Italië zijn tevens betrokken. Het NoBorder-netwerk bestaat sinds een paar jaar, functioneert als een netwerk tussen initiatieven die een autonoom karakter hebben en decentraal opereren.

Een week lang kamperen, actievoeren, discussies, ontmoetingen. Als concrete ideeën zijn in dit beginstadium genoemd: Samba-band, Rhythms of Resistance, een radiozender, critical-mass fietstocht tegen vreemdelingen-detentiecentrum (20 km verderop), spel-zonder-

grenzen voor grensoverspringende migranten, openbare video projecties (Public theater caravan) in de stad en op het kampterrein met thema's als globalisering en migratie, festival met soundsystem, dagelijkse 'oorlog' tegen de banlieues.

Kijk naar de algemene oproep (www.noborder.org) voor meer info. Als

kanttekening wordt geplaatsd dat het bij het camp om sociale controle gaat die breder is dan het thema migratie.

Groepen en mensen die interesse hebben in het helpen opzetten van het kamp, kunnen zich melden bij het Autonomo Centrum: info@autonomocentrum.nl, tel (020) 6126172.

Henk Jan

COLUMN: HET HUWELIJK EN DE TOEKOMST VAN DE MONARCHIE

De afgelopen dagen probeerde ik me er zoveel mogelijk van te onttrekken, die heisa rond het huwelijk. De artikelen in de kranten las ik niet en ik vermeed in ieder geval het stadscentrum. Op de ochtend zelf ging ik met mijn dochtertje, zoals altijd, naar ballet.

Het was er minder druk dan normaal, enkele ouders prefereerden blijkaar de tv-uitzending boven de activiteit van de dochter (ja, het is een exclusieve bezigheid voor jonge dames). In de kleedkamer vernam ik al wel dat de jurk van Maxima erg mooi was, het was voor de wel aanwezige ouders, overigens mannen zowel als vrouwen, het gesprek van die ochtend. Tijdens de les kneep ik er tussenit om even een bakkie te doen in het winkelcentrum en daar aangekomen was het wel erg oranje gekleurd, zoals dat ook met de voetbalkampioenschappen het geval is. Rustig was het er niet, bij de bakker was de rij zelfs zo lang dat ik besloot om maar weer terug te gaan naar de balletstudio. Wel trof ik een collega-raadslid aan die naarstig op zoek was naar zijn verkiezingskraam. Wellicht dat de kraamverhuurder met een oranjebitter in de hand wel eerst de tv-uitzending bekeek.

S'avonds was het jornaal er bijna geheel aan gewijd. In vergelijking met '66 en '80 was het allemaal rustig verlopen. Het protest met potten en pannen was geheel in stijl Latijns-amerikaans en een rookboom ontbrak uiteraard ook niet. Het verbommetje leek me van waterverf, de dienstdoende hofman maakte het raampje wel erg gemakkelijk schoon. En daarna de bekende praatprogramma's met bekende Nederlanders over de plechtigheid en de toekomst van de monarchie.

Wat mij in de discussies over de monarchie altijd opvalt is dat het nog steeds een hoog taboe gehalte heeft. Onze fractie in de Leidse gemeenteraad had een motie ingediend om niemand naar het feest op 1 februari in de Arena te sturen en het geld dat daarmee gespaard werd over te maken naar het alternatieve nationale geschenk mensenrechten Argentinië. Wat je dan niet allemaal over je heen krijgt? In ieder geval weinig goeds.

Voor de echte oranjeklanten is elke vorm van kritiek taboe. Zelfs pragmatische argumenten, een republiek is duurder dan een koningshuis, worden van stal gehaald. Maar daar gaat het natuurlijk in de discussie niet om. Die oranjeklanten doen me altijd denken aan mensen die door een onzichtbare hand gedreven worden en feilloos aanvoelen wat ze van het koningshuis wel en niet mogen zeggen. Die gedrevenheid maakt me altijd angstig, is wat je zegt wat je er zelf van vindt, of zeg je wat je geacht wordt te zeggen. Een structuur die overigens heel veel voorkomt, maar over het algemeen in onderdrukkende situaties en organisaties. In bedrijven bijvoorbeeld met sterk hiërarchische verhoudingen. Maar ook in linkse

kringen komt het veel voor. Bekende voorbeelden uit het verleden zijn de communistische partijen en de machocultuur van de Amsterdamse kraakbeweging in de jaren '80. Meer hedendaagse voorbeelden laat ik maar achterwege, wellicht dat de lezer van dit blad eens kritisch in zijn eigen omgeving kan rondkijken.

Uitermate ergelijk bij die oranjeklanten is ook het mystieke (mistige) gordijn dat ze om het koningshuis optrekken. Dat leden van het koninklijk huis niet vrijuit kunnen spreken is bekend, maar om dan in discussies te verwijzen naar meningen die in die kringen ook opgeld zouden doen, is het spreekje juist in stand houden, zoals de roddelbladen daar ook belang bij hebben. Laten we duidelijk zijn; het is niet het koningshuis dat zichzelf beoordeelt, wat zij er zelf van vinden kan weliswaar interessant zijn, maar politiek gezien is het totaal irrelevant. Je kunt overigens ook niet met hen een debat aangaan. De monarchie bestaat uitsluitend bij de gratie van een parlementaire meerderheid.

Een andere stroming is die van de pragmatici. Zij benadrukken de historische gegevenheid van de monarchie en zoeken binnen de marges "moderniseren". Zo wordt er nu gepleit voor het afschaffen van de rol bij kabinetinformaties, als Willem-Alexander 10 jaar koning is. Ook wordt erop gewezen dat de verplichtingen en met name de beperkingen, niet meer op te brengen zouden zijn en dat daardoor de betrokkenen psychisch raken gedecompenseerd. Wat me bij hen ergert is dat ze niet uitspreken waar ze zelf staan, ze beschouwen alleen maar. Ik praat liever met iemand die zijn eigen mening als uitgangspunt neemt.

In republikeinse kringen staat de principiële vraag voorop, en die is helder te volgen. De democratie verhoudt zich niet tot een monarchie. Ze worden niet gekozen, dus de invloed die ze op de democratie hebben is ondemocratisch. Maar ook in die kringen worden argumenten gebruikt die er niet toe doen. Leden van het koningshuis hebben ook hun beperking, zie de uitspraak "het is een mening", een domme uitspraak, maar waarom zou Willem-Alexander hem niet mogen doen. Ik ben ook tegen jagen voor het plezier, maar dat vind ik ook voor niet-leden van de monarchie. Kortom, niet het gedrag van de koninklijke familie brengt mij ertoe republikein te zijn, maar de monarchie als ondemocratische staatsvorm.

Gerard van Hees
Lid Gemeenteraad Leiden voor GroenLinks

ONDERTUSSEN IN.....AUSTRALIË

Druipt Nederland van het sexisme in vergelijking met andere 'westerse' landen zoals bijvoorbeeld Australië? Leeft er de politiek elders sterker onder studenten? En: hoe goed gedijt het anarchisme aan de andere kant van de wereld? Tien maanden lang woonde Mathilda Alexander in Leiden en was ze actief binnen Eurodusnie. Ze studeerde Mensenrechten in Utrecht. In september vertrok ze weer naar de andere kant van de wereld: Australië. Ze kan dus het activisme in twee verschillende werelddelen met elkaar vergelijken.

In Australië is iedere student verplicht lid van de Studentbond, een lidmaatschap à 220 Australische dollars per jaar (ongeveer 110 euro). Dat betekent dus enkele duizenden leden, waarvan er 200 tot 300 actief zijn. Daar kun je nog eens een revolutie mee ontketenen. Om de revolutie dan te voeren zoals jij het zelf voor je ziet, moet je wel eerst de strijd aanbinden met je rechtse tegengewicht, zoals Mathilda's bond moest. De studenten kiezen dan wie er aan het roer mag staan. Mathilda deelt vol trots mee dat haar groep meestal won. Soms nam de tegenpartij het een jaartje over, maar doorgaans verloren ze daar alleen maar het 'vertrouwen van de kiezer' door. "Het is belangrijk om mensen te politiseren", vindt Mathilda. "Kleinere, alledaagse problemen kun je doortrekken naar grotere structuren, zoals het kapitalisme. Een aanval op een deel van de samenleving is een aanval op studenten, want die zullen de toekomst vormgeven. Ik wil de studenten vertegenwoordigen en hun belangen verdedigen."

QUEERS AGAINST CAPITALISM

Mathilda werd gekozen als Women's campaign manager, een taak die ze met verve volbracht. Zo bezette ze het kantoor van de Vice-president van de haar universiteit om een aparte ruimte voor haar vrouwen campagne te eisen, die ze ook kreeg. Ook liep ze vooraan met een 'Queer (homo's) against Capitalism'-groep bij de protesten tegen het World Economic Forum in Melbourne, die een aanzienlijk deel van de demonstratie uitmaakte. Het gevecht tegen patriarchale structuren gaat Mathilda aan het hart. "Sexisme was een van de eerste dingen waardoor ik me realiseerde dat er dingen mis waren in de samenleving", zegt ze. "Op zich vechten feministen tegen hetzelfde als anarchisten: hiërarchie. Het gaat om de manier waarop je vecht. Ik zoek zelf naar een combinatie van beide stromingen." In Leiden kon ze haar hart ophalen bij Eurodusnie. Aanvankelijk zocht ze aansluiting bij een studentenbond, maar ze het kostte haar veel moeite die te lokaliseren. Bovendien vond ze de Nederlandse verte van studentenbonden een beetje magertjes. Dus zocht ze via het internet naar anarchisme en kwam bij Eurodusnie terecht.

"Wij noemden onszelf nooit anarchisten in Australië", vertelt Mathilda. "We wisten ook niet zo goed wat het inhield, alhoewel we wel dingen deden die passen bij anarchisme zoals een ecologische voedselcoöperatie." Mensen

organiseren zichzelf dan op een autonome manier en proberen in hun voedselbehoefte te voorzien met respect voor hun omgeving.

WALTZING MATHILDA

Een organisatie als Eurodusnie kan volgens Mathilda ook wel in haar woonplaats Brisbane bestaan. Ze wil anarchistische structuren stimuleren als ze terug is. "Alleen is kraken moeilijker bij ons", zegt Mathilda. "Australië is een heel uitgestrekt land en de gemeenschappen zijn vaak bekrompen. Er is bijvoorbeeld toch veel steun voor zo iemand als Pauline Hanson (extreem-rechtse politica, red.). Aan de andere kant: onze voorouders waren eigenlijk krakers. *Waltzing Mathilda*, het officiële volkslied van mijn land, gaat over criminel. Een tikkelte rebellie hoort wel aan de wortels van de blanke bevolking van Australië."

"Ik denk dat veel maatschappelijk structuren in Nederland overeenkomen met die bij ons", zegt Mathilda. "Alleen hebben wij een verneukte premier en een geschiedenis van rascisme." Tot in de zestiger jaren voerde het land een 'White Australia'-policy, die zoveel mogelijk 'gekleurde' mensen probeerde buiten te sluiten. Nu laat het land zich weer van zijn beste kant zien met de behandeling van asielzoekers in de mensonterende opvangkampen.

Dan is er natuurlijk nog de situatie met de aboriginals die beroofd werden van hun natuurlijk erfgoed met de komst van de Europeanen. "Vanwege de geschiedenis lijkt het soms of door je huidskleur al kant kiest", zegt Mathilda. "Alhoewel dat natuurlijk niet zo is."

Ze merkt wat rascisme betreft wel verschil met Nederland. "Er is wat meer tolerantie hier", denkt ze. "Maar dat ligt waarschijnlijk ook aan de consensus-cultuur."

Verder viel het haar op dat de actiebeweging meer een gemeenschap is die gezamenlijk naar verandering streeft. "In Australië is er meer onderlinge verdeling in hokjes. De een vecht voor vrouwenrechten en de andere tegen rascisme maar er is weinig overlap. Het helpt in ieder geval altijd om een collectief te hebben waar je op terug kunt vallen. Het helpt al om te praten."

Lotte

MOVIMENTO DE RESISTENCIA DE GLOBAL

September dit jaar organiseren MRG (Movement of Global Resistance) uit Barcelona samen met Eurodusnie de tweede Europese conferentie People's Global Action (PGA). De bijeenkomst vindt op een nog nader te bepalen plaats in Nederlands plaats. Voor iedereen die betrokken is bij de globalisering van de actiewereld, belooft dit een inspirerende en intensieve bijeenkomst te worden. De voorbereidingen zijn in volle gang. MGR en Eurodusnie leggen over en weer bezoeken af. Wat gebeurt er zoal bij MRG? Tijd voor een interview met Arnau van MGR.

"In 1997 kwamen de Zapatistas in zes Spaanse steden bij elkaar voor de tweede 'Intergalactic Encuentro' van Mensen tegen het Neo-liberalisme. Daar werd de PGA-gedachte geboren: veel autonome acties en verbindingen tussen mensen. MRG bestaat ook in die geest", Arnau vertelt over het ontstaan van de actiegroep waar hij deel van uitmaakt.

Een paar maanden voor de Wereldbank-bijeenkomst in Praag (september 2000) werd MRG opgericht. De organisatie biedt een netwerk voor activisten in Spanje die zich met globalisering bezighouden. In Barcelona lijkt de geest van het verzet in ieder geval goed levendig. Bijeenkomsten van meer dan 50.000 mensen zijn daar geen rareiteit.

"Je zou kunnen stellen dat het politiek activisme meer uitgebreid is in Spanje dan in bijvoorbeeld in Nederland. Er zijn veel historische redenen voor actie, vanuit het Trotskisme, Marxisme en natuurlijk het anarchisme. Er zijn veel gevechten tegen de Nato geweest. Er heerst een traditie van links denken, zelfs al stem je rechts. Een kwart van de bevolking (40 miljoen) stemt op de Socialistische Partij. Er zijn veel problemen, de mensen hebben minder geld dan in andere delen van Europa en de politie is feller. Het is moeilijk om een woning te krijgen. De huizen zijn duur. Een van de belangrijkste gebeurtenissen in de geschiedenis van het politiek activisme in Barcelona was de beroemde ontruiming van de Princess Bioscoop, een jaar of wat geleden. Er was een grote rel. Dat zette veel mensen aan het denken."

Zo'n voedzame anti-autitaire bodem wekt al snel de verdenking van verbindingen met de terroristische groepering ETA die strijdt voor afscheiding van Baskenland van Spanje. Dit blijkt ook uit de recente arrestatie van de Spaanse activist/rockzanger Juan Ramon die in Vrankrijk verbleef. Terroristen zijn volgens sommigen nu eenmaal of extreem links of extreem gelovig. Arnau bevestigt dat er verbindingen zijn tussen sommige socialistische groeperingen en de ETA, maar niet met MRG. "Ik vind ze zelf te Stalinistisch en te hiërarchisch ingesteld", zegt hij. "Daarbij loop je veel risico op criminalisering door contacten met de ETA. Er is natuurlijk wel een duidelijke

overeenkomst in het feit dat wij, net als hen, beiden vechten tegen onderdrukking."

MRG opereert in ieder geval zelf weinig hiërarchisch, evenals Eurodusnie. Ook staan ze open voor allerlei ideeën. "We zijn erg vrijzinnig georganiseerd", vindt Arnau. "Ik houd zelf niet zo van hokjesdenken."

Samenwerking met andere organisaties zoals vakbonden gaat MRG dan ook niet uit de weg, als er overeenkomstige aandachtspunten zijn. Er worden voornamelijk campagnes rond bepaalde thema's georganiseerd, zonder al te veel structuur. Een voorbeeld daarvan is een campagne rond het thema consumptie. De organisatie biedt verder mogelijkheden voor communicatie en uitwisselingen tussen verschillende initiatieven, bijvoorbeeld op het gebied van ecologische voedselvoorziening. "Aanvankelijk richtten we ons op globale problemen", vertelt Arnau. "Na de heftige rellen in bijvoorbeeld Praag wilden steeds meer mensen zich vooral met lokale acties bezighouden. Het geweld werd ze teveel. We zijn nog wel bezig met ideeën gebaseerd op de Witte Overallen, zoals het rondlopen met posters van mensen of dieren die normaal niet gehoord worden."

Arnau is zelf een beetje teleurgesteld over deze ontwikkeling. "Er klonk veel kritiek dat we te radicaal zouden zijn. Maar wat is radicaal? Is het radicaal als je geen vlees eet, als je geweld gebruikt of juist niet? Het ligt er maar aan welke maatstaf je hanteert. Ik wilde globale acties op touw zetten en toen wilden mensen lokaal actief worden. Voor mij is het belangrijk om de autonome ruimte steeds uit te breiden, op alle vlakken, anders zul je steeds een instrument zijn van anderen. De Zapatista-filosofie spreekt mij wat dat betreft erg aan. Het gaat om internationale solidariteit." De Europese PGA-bijeenkomst komende september sluit wat dat betreft aan bij Arnau's ambities. Als het goed is zullen mensen uit meer dan 15 landen aan de bijeenkomst deelnemen.

Lotte

COP6 IN DEN HAAG: VAN CARBON CREDITS

NAAR PATENTEN OP LEVEN

Over niet al te lange tijd vindt in Den Haag COP6 - oftewel de 6^e Conference of the Parties - van het VN Biodiversiteitsverdrag plaats. Vanaf 8 april zal het VN circus van regeringsdelegaties, technische experts en lobbyisten wederom landen in Den Haag, en zich tussen lunches en borrels door beraden over de toestand van 's werelds biodiversiteit. Intussen kunnen multinationals ongestoord doorgaan met het kappen van bossen, het leegvissen van de oceanen, het de wereld opdringen van gentech gewassen, om vervolgens boeren aan te klagen als gentech zaden 'onbedoeld' op het land terecht komen. In februari worden info-avonden gehouden over deze COP6, onder andere in Leiden en Den Haag.

NOG 'N COP6?

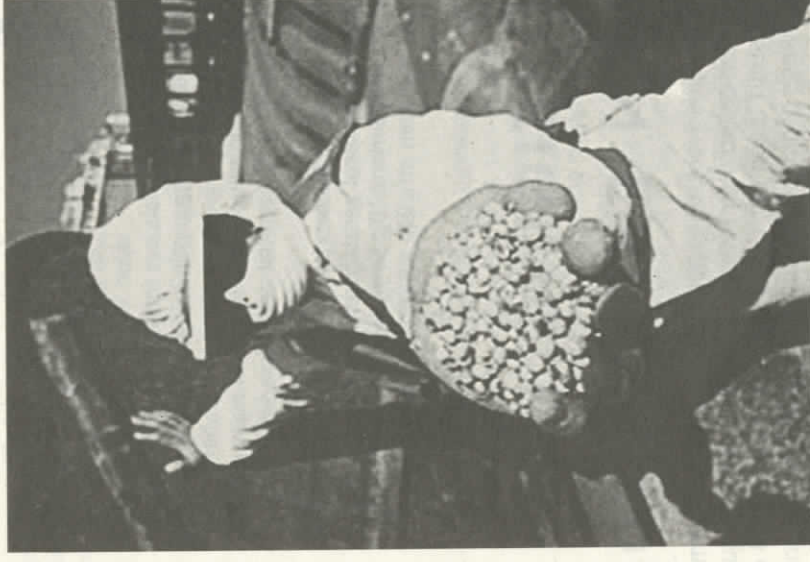
De term 'COP6' geeft wat verwarring, omdat meteen gedacht wordt aan COP6 van het Klimaatverdrag dat vorig jaar ook in Den Haag plaatsvond. 'COP(6)' betekent echter gewoon (de 6^e) 'Conference of the Parties' van een willekeurige internationaal (VN) verdrag. COP6 van het Klimaatverdrag stond helemaal in het teken van het Kyoto Protocol, wat tot concrete afspraken over emissie reductie moest leiden. In principe werd ook hier de samenwerking in staat geacht om de klus te klaren: daar de emissie terugbrengen waar dat het voordeligste kan - dus niet in de rijke landen.

Binnen het Biodiversiteitsverdrag (CBD) ligt de situatie iets anders, maar in de kern komt het op hetzelfde neer. De privatisering van biodiversiteit door middel van octrooien is niet direct de schuld van het verdrag zelf - die ligt bij het WTO TRIPs verdrag. Maar in de CBD worden de regels zó gemaakt dat deze situatie in stand blijft, en zelfs verder geëliteimeerd wordt.

Vanaf Den Haag zal het CBD twee juridisch bindende protocollen omvatten: het 'Biosafety Protocol' en de 'Wet van het Zaad'. Geen van beide heeft de kracht of reikwijdte om de verspreiding van GMOs (genetisch gemanipuleerde organismen) tegen te houden, de rechten van boeren te waarborgen, of om eindige hulpbronnen te beschermen tegen plundering voor winstbejag.

HET BIODIVERSITEITSVERDRAG

Het 'Convention on Biological Diversity' (CBD) was een typisch product van de tijd: doordrenkt van de filosofie van 'duurzame ontwikkeling', en duidelijk een compromis tussen de belangen van het Noorden en die van het Zuiden. Het Noorden leek vooral de natuur elders in de wereld belangrijk te vinden, terwijl het Zuiden economische ontwikkeling voorop stelde. Daartussen zat de VN die propageerde dat het één niet zonder het ander kan. Mooi gesteld, maar ondertussen hadden landen in het Zuiden in de gaten dat er aan het genetisch materiaal van talloze plantenrassen, dat zij ter beschikking stelden aan internationale genenbanken, grof geld werd verdiend door

een octrooi op een plant, een cel, een stuk DNA, krijgt alle winsten die eruit voortvloeien.

Nergens in TRIPs of in nationale octrooiwetgeving staat dat die winsten gedeeld moeten worden met het land van herkomst; of met wie dan ook. Bovendien gaat het in tegen de (door de VN erkende) 'boerenrecht', wat inhoudt dat een boer zaad van de ene oogst mag gebruiken voor de volgende oogst. Boeren in de VS hebben inmiddels ondervonden dat bedrijven heel ver gaan om hun 'intellectueel eigendomsrecht' te claimen, zelfs als die boeren het gepatenteerde zaad niet zelf op hun land hebben gezet.

DE 'WET VAN HET ZAAD'

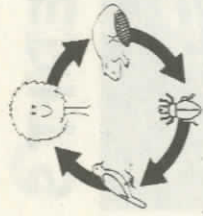
Sterk hiermee verbonden is een verdrag dat tijdens de komende COP6 waarschijnlijk tot het tweede bindende Protocol van het CBD zal worden verheven. Dit is de 'International Convention on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture', in de volksmond nu ook de 'Wet van het Zaad' genoemd. Dit verdrag valt nu nog onder de FAO. Na een lange strijd is nu van 30 voedselgewassen bepaald dat het zaadmonsters ervan, die opgeslagen liggen in internationale 'genenbanken', vrij toegankelijk moeten blijven - en dus een publieke hulpbron moeten zijn. Dit is een absurd laag aantal, hoewel het mogelijk is dat het er meer worden. Erger bijvoorbeeld is dat het verdrag bepaalt dat een gewas alleen niet gepatenteerd mag worden in de vorm waarin het van de genenbank verkregen is. In een enigszins andere vorm mag dit dus wel. Zelfs hier gaat men opnieuw in tegen het eigen doel van 'benefit sharing'.

HET BIOSAFETY PROTOCOL

Ook het eerste Protocol van het CBD, dat gaat over het 'veilig vervoer en gebruik van GMOs' (genetisch gemanipuleerde organismen), kwam er bepaald niet zonder slag of stoot. Cruciaal punt was wanneer een land mag besluiten een GMO te weren. Omdat dit soort regels grote invloed kan hebben op internationale handelsstromen van landbouwproducten, pleitte de 'Miami Group'

Lees verder op de volgende pagina

(alle grote GMO producenten, waaronder de VS en Argentinië) in Seattle ervoor dat dit onderwerp bij de WTO geregeld moest worden. Dat ging gelukkig niet door. Verder vallen vooral

de verliezen op, zoals het feit dat een lading GMO's die voor consumptie zijn bedoeld en niet als zaadgoed (en dus zogenaamd niet in het milieu terecht zullen komen), alleen maar een etiket hoeft te dragen dat zegt: 'kan GMO's bevatten'.

Twee jaar later hebben pas 10 landen het Biosafety Protocol geratificeerd, waaronder pas geleden Nederland. Dit betekent dat in Den Haag nog geen officiële 'MOP1' (1e Meeting of

the Parties') van dit protocol gehouden kan worden. Na COP6, die tot 19 april zal duren, gaat een technisch comité dus nog maar eens een weekje over de voortgang van het Biosafety Protocol praten (van 22-26 april).

AKTIVITEITEN BUITEN EN VOORBIJ AAN COP6

De groepen die zich momenteel bezighouden met COP6, onder het motto 'Resistance is Fertile!', zijn niet van plan om zich erg veel met de conferentie zelf bezig te houden. Maar er is wel genoeg reden om van deze gelegenheid gebruik te maken om onze eigen agenda en eisen neer te zetten. Momenteel wordt hard gewerkt aan een alternatief programma van workshops,

akties en festiviteiten waarbij bloemen, bijen en boeren een centrale rol zullen innemen.

Zie de achterpagina van *Dusnieuws* voor informatieavonden bij jou in de buurt.

Nina Holland
ASEED, Amsterdam

Meer info over Resistance is Fertile!
email - rif@gn.apc.org
rif, c/o ASEED Europe, Postbus 92066, 1090 AB Amsterdam
tel: 020-6682236
www.resistanceisfertile.org

DREIGING MET WTO-SANKTIES TEN BEHOEVE VAN EXPANSIEDRIFT VS

's Werelds grootste exporteur van genetisch gemanipuleerde organismen (GGO's), de VS, dreigt een aantal landen met sankties als ze de handelsbeperkingen tegen GGO's en tegen producten die gemaakt zijn uit GGO-grondstoffen niet intrekken. Een WTO-geschied dreigt te worden ingesteld tegen het GGO-moratorium van de EU en de Europese Commissie lijkt te gaan toegeven. Andere landen ontvingen dreigbrieven vanwege concrete plannen voor invoering van soortgelijke moratoria. Een aantal Afrikaanse en Aziatische landen zijn onlangs gewaarschuwd hun markten open te houden voor GGO's uit de VS.

EUROPESE BAN

Sinds 1998 worden in de Europese Unie geen nieuwe GGO's toegelaten. De Europese Commissie heeft een moratorium ingesteld onder druk van een aantal EU-lidstaten (1). Deze wilden, mede dankzij lobby en acties van consumenten- en milieu-organisaties, dat er eerst gepaste wetgeving komt alvorens nieuwe GGO's mogen worden toegelaten. De EC werkte daarop een wetsvoorstel uit op het gebied van testen, opspoorbaarheid en etikettering (2). Later kwam er - na een extra eis door lidstaten - ook een wetsvoorstel voor regelgeving voor milieu-aansprakelijkheid bij. Een herziene versie van dat laatste voorstel is j.l. 23 januari gepubliceerd na inhoudelijke kritiek van ondermeer het Europese Parlement.

Deskundigen uit de milieu-beweging veggen echter helemaal de vloer aan met de voorstellen. Daarin worden nu nauwelijks meer wezenlijke eisen gesteld aan goedkeuring van GGO's ten behoeve van import en productie. Er is evenmin sprake van verplichte en deugdelijke lange-termijn testprogramma's vooraf. De aansprakelijkheid bij schade aan milieu en biodiversiteit is zeer slecht geregeld. Volgens Greenpeace is de EC ook nalatig omdat ze nog steeds (18-1-2) geen voorstel heeft gedaan met betrekking tot genetische vervuiling van zaden. Er zijn genoeg producenten die GGO-vrij zaad willen en kunnen leveren, ondanks beweringen van de lobby van bepaalde Europese bedrijven dat het niet mogelijk zou zijn om onder een tolerantieniveau van 1 % te leveren.

EU ONDER DRUK

Al geruime tijd bemoeien de VS zich met het GGO-beleid van de EU. Maart vorig jaar drong Washington al aan op verzwakking van het voorstel van de Europese Commissie voor 'opspoorbaarheid-labeling'. Het zou veel te duur zijn voor Noordamerikaanse bedrijven om precies bij te houden welke GGO-grondstoffen gebruikt zijn in productieprocessen en op welke boerenbedrijven de GGO's geteelt zijn. Evenzo kost het gescheiden opslaan en vervoeren van GGO's en niet-GGO's te veel naar hun smaak. De voorzitter van de Kamer van Koophandel van de

VS onderhandelaar Frank Loy ontvangt in Den Haag een taart in het gezicht

VS: "We accepteren geen enkel systeem dat onze wetenschappelijke vooruitgang discrimineert. Zonodig zullen we een handelsoorlog voeren."

December 2001 en januari 2002 meldde de pers, dat de VS er bij de EC op aandringt om in maart dit jaar een beslissing te forceren over de afschaffing van het moratorium. Desnoods moet de EC maar onwillinge lidstaten voor de rechter dagen. Op 15 en 16 maart komen de ministers uit de Europese lidstaten in Barcelona bijeen voor een topontmoeting. Een ambtenaar uit het Europese apparaat gaf aan, dat de Commissie de druk daar zal opvoeren d.m.v het argument van de 'afname van het concurrentiepotentieel'. Biotechnologiebedrijven zouden de EU willen verlaten indien het moratorium in stand blijft. Een ander persbericht wijst daarentegen op enig uitstel van deze stap. Commissaris voor handel Lamy zou willen wachten op een gunstiger politiek klimaat. Dat zou dan zijn in juli als Denemarken voorzitter is van de EU en de wetgeving voor goedkeuring van GGO's inwerking is getreden.

HET JUISTE KLIMAAT?

Voorstander van toelating van GGO's, Nederland, heeft al een poging gedaan om het politieke klimaat gunstig te beïnvloeden. De Commissie Terlouw werd ingesteld om een 'maatschappelijk debat' te leiden over de wenselijkheid van biotechnologie. Ondanks het opstappen van een aantal milieu- en consumentenorganisaties ging de Commissie

door met haar 'debat' en concludeerde na enquetering van zo'n 3000 mensen, dat 'Nederland' wel in is voor biotechnologie onder bepaalde voorwaarden. Er zijn berichten, dat Groot-Brittannië het Nederlandse voorbeeld wil volgen.

VAN BOLIVIA TOT KROATIË

Op 17 december afgelopen jaar verklaarde *Friends of the Earth International* dat grote druk uitgeoefend wordt op een aantal landen die proberen in hun wetgeving een verbod op invoer van GGO's op te nemen. FOEI presenteerde uitgelekte documenten waarin de regeringen van de VS en Argentinië dreigen met WTO-sankties.

Bolivia stelde op 1 januari 2001 een 1-jarig moratorium in. Ondanks beloften aan boerenorganisaties over voortzetting ervan werd onder druk van Argentijnse soya-bedrijven in Bolivia bepaald dat de ban opgeheven werd. Het besluit van Sri Lanka om per 1 september 2001 een moratorium in te stellen werd getorpedeerd onder druk van de VS en Australië. Doorgaan zou een WTO-claim van 190 miljoen dollar opleveren.

De minister voor milieuzaken van Kroatië weigerde echter een soortgelijke brief te beantwoorden en zocht contact met de NGO's FOEI en ANPED. De brief werd gepubliceerd in een Kroatische krant en de bewering dat biotech-voedselproducten uit de VS veilig zijn werd ontkracht door FOE-US.

Rob Bleijerveld

(1) Oorspronkelijk Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Denemarken, Griekenland en Luxemburg. Italië en Denemarken dreigen af te haken en België en Duitsland willen zich aansluiten bij de club.
(2) Het opspoorbaarheids- en etiketteringsvoorstel houdt in dat:

- er eisen zijn voor markttoegang voor producten geproduceerd met GGO's of GGO-derivaten, waaronder etikettering;
- rapporten bijgehouden moeten worden in distributie- en productieketens van alle biotechnologische producten, waaronder voedsel, farmaceutica en diervoeder;
- 'niet-GGO-producten niet meer dan 1 % GGO-materiaal mogen bevatten.

FOLKLORE IN BRUSSEL

December vorig jaar manifesteerde de beweging van andersglobalisten zich voor het eerst sinds de terreuraanval van 11 september. Het was voor voor en tegenstanders van de andersglobalisten wel even spannend. Zou de beweging de schok van de terreuraanval en de daaropvolgende heftige reactie van de Westerse regering hebben overleefd of zou men, uit angst om in het kamp van Bin Laden geplaatst te worden, thuis blijven?

De Brusselse Eurotop is geslaagd, concludeert premier Verhofstadt. De EU lidstaten hebben in Laken een akkoord bereikt en alhoewel er wat luiten van banken, auto's en een enkel politiebureau zijn gesneuveld, is de orde op de top zelf geen enkel moment in gevaar gekomen. Zijn tegenstanders, de andersglobalisten, zijn ook tevreden over het meerdaags protest. De vakbondsdemonstratie telde maar liefst 80.000 deelnemers en de D14 demonstratie trok 25.000 activisten naar Brussel. De op zaterdag gehouden vredesmars bracht 3000 deelnemers op de been terwijl een op dezelfde dag gehouden anarchistische demonstratie 4000 deelnemers telde.

In het totaal dus 110.000 demonstranten. De organisatoren van de protesten concludeerden dat het protest een succes was geweest. Ook de Nederlandse D14 coördinatie kijkt tevreden terug op Brussel: "het doel was zoveel mogelijk mensen te mobiliseren, er zijn 12 bussen uit 12 steden vertrokken met in totaal 600 mensen, meer dan 30 organisaties waren erbij betrokken." (1)

En inderdaad, het was even spannend hoe de eerste grote internationale mobilisatie uit zou pakken. Kort na 11 september waren er immers organisaties die aangekondigde protesten hadden afgelast of hun steun voor de andersglobalisten even in de ijskast hadden gezet, maar of je uit de protesten in Brussel mag concluderen dat de beweging springlevend is valt te betwijfelen. Want de demonstraties in Brussel hadden toch vooral veel weg van een soort progressieve folklore die inmiddels bij grote 'vrijhandelsbijeenkomsten' schijnt te horen.

BEROEPSDEMONSTRANTEN

Neem nu de demonstratie van vakbondsleden op donderdag. 80.000 mensen is een hele hoop, dat valt niet te ontkennen. Maar de vraag die eigenlijk veel belangrijker is luidt in hoeverre de deelnemers bewust waren van 'het probleem' en mogelijke oplossingen en alternatieven. Daarover hoeven we ons weinig illusies te maken. Voor vervuut de meeste vakbondsmanifestanten was de demonstratie toch vooral een doorbetaald dagje uit op uitnodiging van de vakbondsbonzen. Ook de FNV had enkele tientallen leden uitgenodigd om mee te demonstreren voor een eis die enkele jaren geleden nog 'voor een sociaal Europa' luidde, maar inmiddels is verwaterd tot 'voor een sociaal Europa'. Ook de FNV'ers kregen doorbetaald. Een Nederlands FNV lid vertrouwde me toe dat de demonstratievergoeding hoger was dan het loon dat hij die dag mistiep. De FNV levert de beweging beroepsdemonstranten, het kan verkeren...

De demonstratie was zonder meer een

Een groene vlaggenzee van het Algemeen Christelijk Vakverbond

Een rode vlaggenzee van een socialistische vakbond

indrukwekkende stoet. De kop kwam aan op het eindpunt toen de staart nog maar net was vertrokken. De demonstratie duurde uren en er was geen enkel incident. De demonstratie werd strak in de hand gehouden door de honderden vakbondsbaasjes die hun achterban netjes in het gareel hielden. Ze hielden hun blokken streng gesloten en het koste bijvoorbeeld de afvaardiging van de Socialistische Partij moeite een plekje tussen de blokken te veroveren. De politie was de hele dag onzichtbaar en dus eigenlijk ook onnodig. En dat is precies wat ons aan het denken zou moeten zetten want wanneer de overheid er blijkaar vanuit kan gaan dat een demonstratie van 80.000 mensen geen gevaar voor hen zal opleveren, waarom zou ze zich er dan ook maar iets van aan trekken?

SLAAPVERWEKKENDE GEZELLIGHEID

Op vrijdag zag Brussel de demonstratie van D14 aan zich voorbij trekken. De 25.000 mensen uit honderden verschillende organisaties en affiniteitsgroepen vormden een bonte stoet die een aanzienlijk radikalere boodschap verkondigde dan de vakbondsdemonstratie van de dag ervoor. Maar om nu te zeggen dat de demo een verrassend en krachtig verloop kende: nee. De door klein linkse partijen en NGO's gedomineerde demo-organisatie had zich namelijk een reuze-oor laten aannaaien door de Brusselse overheid. In ruil voor slaapplekken (voor de manifestanten uit het buitenland) had men de demo-route grotendeels verbannen naar een industrieterrein en zo veranderd in een tochtje langs de kanalen van Brussel.

Goed, het was gezellig tijdens de demonstratie en er werd veel gezongen en gedanst, maar konfrontend was ze bepaald niet. Zelfs de vernielingen die het Zwart Blok aanrichtte waren voorspelbaar en slaapverwekkend. De al even traditionele 'afsluitende rel' die in niemandsland afspeelde leek nog het meest op een uiting van frustratie en machteloosheid (aan de kant van de demonstranten). Strategisch nut had de rel niet. Het geklaag naderhand over politiegeweld door de demo-organisatie was ronduit zielig. Ja inderdaad, mensen werden illegaal gefouilleerd en ja de politie hakte er af en toe flink op los, maar wat verwacht je in Bakoens-naam dan anders dat de politie doet: bloemen uitdelen?

Op de slotdag van het meerdaagse protest in Brussel was de anarchistische demonstratie, met daarop aansluitend een straatfeest, gepland. De organisatoren hadden al van tevoren gezegd dat ze geen konfrontatie wilden maar een geweldloze mars door oude, arme delen van de Brusselse gemeente Sint Gilles. Ze hadden geen trek in een allesvernietigende Genuaanse stoet

door de stad en wezen erop dat zij na 17 december ook nog in Brussel moesten vertoeven.

Onderweg werden weliswaar wat banken getrashed en molotov-cocktails naar de politie gegoooid, maar tot een massale konfrontatie is het niet gekomen. De demonstratie werd nog wel even kort door de politie ingesloten om zich later aan te sluiten bij het door een andere groep geplande straatfeest.

De combinatie van duizenden merendeels in het zwart geklede mensen die in de snel invallende duisternis achter muzikewagens aanliepen vormde een onheilspellend en tegelijk surrealistisch plaatje. De smalle straten achter het Brussel Midi-sation maakte dat de tocht maar langzaam kon bewegen, maar dat bleek uiteindelijk ook niet veel uit te maken. Na twee keer rechts en één keer links af te zijn geslagen kwam de stoet definitief tot stilstand. Opnieuw waren duizenden mensen door de politie ingesloten en omdat er in deze arme wijk van Brussel vrijwel geen symbolen van het groot-kapitaal te vinden waren, bloedde het straatfeest spoedig dood.

BUSINESS AS USUAL

Het meerdaagse protest in Brussel was volgens de organisatoren een succes, maar waarom eigenlijk? De Eurotop zelf werd op geen enkel moment in gevaar gebracht. Zelfs de gewaagde en succesvolle bezettingactie van het Brussels 'corporate lobbykantor' CEFIC had relatief weinig effect vergeleken bij de vele energie die in de voorbereiding moet hebben gezeten.

Het was voor de regeringsleiders "business as usual" en ze trokken zich als vanouds geen zak aan van de kritiek. En om nou te zeggen dat door de demonstraties nieuwe thema's in het mediavoetlicht zijn gebracht: nee. De traditionele optochten werden weliswaar verslagen door de media, maar dan wel op zo'n manier dat deze het door hen zelf gecreëerde stereotiep van naïeve jongeren en raddraaiers versterkt. Nu is dit in zekere zin al lange tijd de tragiek van de radicale sociale bewegingen. Voor wat betreft dit soort grote mobilisaties weet je van tevoren dat de machthebbers zich er niets van aantrekken of de demonstranten op slinkse wijze voor hun karretje proberen te spannen. Je weet ook dat de massamedia alleen maar over je zal berichten wanneer je een rel schopt of juist de konten van machthebbers likt, ze in hun machtspositie publiekelijk bevestigd. Wat overblijft zijn de leuke momenten die je samen met je internationale kameraden en kameradinnen beleeft, maar ja, om daar nu iedere top zoveel ophef en energie in te steken... Brussel was best leuk als folkloristisch uitje maar meer ook niet.

Marco

Het zwarte blok nam onderweg een politiebureau onder handen.

DE ZWAKHEDEN VAN DE ANDERSGLOBALISTEN

Brussel, midden december 2001. Meer dan honderdduizend 'antiglobalisten' komen op straat om te betogen voor een socialer Europa in een andere wereld. Vooral de Europese vakbonden hebben mensen kunnen mobiliseren. Het pure, onverzettelijke activisme is echter vooral buiten de syndicaten merkbaar, bij o.a. krakers en milieuactivisten.

DE MACHT VAN DE CENTRALISTEN

Het kraakcollectief Brussel, de activisten van Wildgroei en GroenFront!, buitenlanders die geen dak boven het hoofd vinden en dus maar een gebouw kraken, slogans aanbrengen op plaatsen waar het niet mag... We mogen de eerstvolgende dagen nog meer van dat verwachten. Jongeren trotseren de kou om hun stem te laten horen. Het zijn hoogdagen voor "Klein links" en de alternatieve media. Dit is het moment om naar buiten te komen.

Maar, zo mogen we ons afvragen, waar gaat het naartoe met deze beweging? Tal van politici hebben de beweging lippendienstbewezen, maar zonder boter bij de vis. Men heeft opgeroepen tot frontvorming van NGO's en vakbonden, maar de kans dat er een uitgebreid vervolg aan gebreid wordt is klein. NGO's benadrukken het belang van "postmaterialisme": zorg voor het milieu, verzet tegen militarisme en de consumptiemaatschappij, aandacht voor de derde wereld, ... Heel wat vakbonden blijven echter materiele belangenverdedigers voor hun leden.

Het uitgebreid vervolg kan er enkel komen door een radicalisering van deze vakbonden, in de richting van anarcho-communisme. Meer zin voor sociaal-economische gelijkheid op

wereldvlak, aandacht voor zachte, duurzame technologie en economische kleinschaligheid, productie in zelfbeheer en onthaasting,... dat moet het nieuwe radicalisme zijn. Maar zo'n anarchisering impliceert ook een in het hoofd weggroeien van autoritair en weinig

democratisch centralisme. En daar ontbreekt het meermalen aan bij de andersglobalisten.

Het zijn niet alleen vakbonden waar we de spreekwoordelijke steen naar moeten werpen. Groenen zijn tegenwoordig niet alleen minder pacifistisch, ze behouden ook het vertrouwen in een Europese overheid. De Europese Unie moet voor de Groenen een grondwet krijgen die al haar leden in een progressievere richting stuurt, naast meer aandacht voor referenda. Europa moet de huidige economische globalisering terugdringen. Maar kan de EU werkelijk een halt toeroepen aan de afbouw van wettelijke beperkingen op de economische actoren, of aan de introductie van een volledig vrije markt voor zoveel mogelijk sectoren, o.a. door privatiseringen? Wanneer dat mogelijk zou zijn, is het in ieder geval vreemd dat de Europese ??naking er vooral is gekomen om zulke neoliberale initiatieven er door te kunnen krijgen.

De anti-regionalistische reflex van de Groenen komt op een slecht moment. Het kapitalisme doordringt immers steeds meer elk deelgebied van het leven in Europa. Dit leidt tot overdreven consumptiedrang in het Westen en sterke sociaal-economische ontwrichting in het Oosten, waar natiestaten gedwongen worden mee in het gareel te lopen om kans te maken op EU-lidmaatschap. Wanneer districten, gemeenten, provincies, en ook naties, meegesleurd worden in de neoliberale logica, maar weinig op het vertrouwen kunnen rekenen van de Europese Groenen om hier op termijn tegen in verzet te kunnen komen, is dat niet alleen naïef, het getuigt ook van een overdreven hang naar centralisme en zwart-wit denken (als het over regionalisme en nationalisme gaat).

Steeds meer lijkt het er op dat de Groenen van vandaag de dissidente sociaal-democraten van gisteren zijn. Waar Groen ooit nog lippendienstbewees aan anti-systeemdenken en economische kleinschaligheid, wordt het

steeds meer synoniem voor links-liberaal. En schuwt het de nationalistische en regionalistische opties. Nochtans kan een links nationalisme een, weliswaar zwakke, bondgenoot zijn in de strijd tegen het neoliberalisme. En kan het cultiveren van aparte tradities in een bepaalde streek op termijn interessant regionalisme opleveren.

Ook de verschillende communistische partijen hebben boter op het hoofd. Wanneer Kris Merckx zijn volledige steun toezegt aan Nepalese rebellen die een maoïstische éénpartijstaat willen, dan is dat misschien nog ergens begrijpbaar, vermits Nepal nu een strenge dictatuur kent en er dus weinig ruimte is voor democratische verworvenheden. Maar het is ook onwaarschijnlijk dom. Daarnaast moet ik nog de eerste kritieken lezen van Guevaristen, Trotskisten of soortgelijke autoritairen op europarlementarisme. Ik weet niet of die ook bestaan. Ik heb in elk geval al wel gelezen over het doen en laten van een europarlementariër van de Franse 'Ligue communiste révolutionnaire', het Trotskistische LCR. Dat er ook vanuit de NGO's weinig kritiek komt op europarlementarisme is vreemd. Maar misschien is de Europese centralisering nog te nieuw om hier veel tegenstand van te verwachten. De nadelen van de groter wordende rol van de Europese overheid moeten nog in het daglicht treden. En de discussie erover is ook vrij nieuw. Ik kan enkel hopen dat er binnen relatief jonge, maar al invloedrijke, bewegingen als Attac en Indymedia meer aandacht voor anti-parlementarisme kan komen.

De Duitse Groenen begonnen als een anti-partij partij, en er was dus veel aandacht voor het buitenparlementaire werk. Met de uitdrijving van de "fundis" ging dit specifiek karakter verloren. En een gelijkaardig iets deed zich voor bij veel andere Groene partijen in Europa. Met de stap naar het regeringswerk in landen als Frankrijk, Duitsland en België werd de recuperatie van Groen voltooid. En menig radicaal zal nu twee keer nadenken om iets opnieuw te proberen met een kleine Groene partij. Ook het anarchisme kent te weinig constructieve vernieuwing om als politieke beweging erg aantrekkelijk te zijn voor politieke radicalen. Hier en daar worden door anarchisten interessante banden gesmeed met radicale milieuvactivisten en krakers. Daar zit toekomst in. Maar om uit de marge te komen is er tevens nood aan coherente theorievorming en daarin is het anarchisme, in de praktijk, tot nu toe te zwak gebleken.

DE STRIJD TEGEN FINANCIËLE PARADIJZEN

Met de aanslagen van 11 september is er een belangrijke anti-oorlogsbeweging tot stand gekomen, daar heeft de oorlogstrein van Bush en anderen, met daarna ook de steun aan de Noordelijke alliantie in Afghanistan, voor

gezorgd. Deze beweging is echter bijna even heterogeen als de beweging van andersglobalisten en weet niet altijd de vinger op de wonde te leggen als het om oplossingen voor moslimterrorisme gaat. Een van de pistes die naar voor geschoven worden is het aanpakken van financiële paradijzen. Financiële paradijzen zijn plekken waar vrijspel wordt gegeven aan witwassen, belastingontduiking, corruptie. Ze spelen een cruciale rol in de mondialisering van de financiële criminaliteit, versterken terrorismenetwerken en harddrugstrafiek.

Volgens een rapport van de OESO (organisatie van de Westerse industrielanden), uit juni 2000 bestaan er vijftien belastingparadijzen en 47 landen met schadelijke belastingswetten (daarbij is ook België). Met de kloof tussen Noord en Zuid die steeds maar groter wordt, begint kapitaalvlucht door te wegen. In 2000 waren er zeven miljoen dollarmiljonairs in de wereld. Het grootste deel van hun geld is naar belastingparadijzen gegaan. Ook multinationale ondernemingen hebben daar rekeningen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er jaarlijks 500 miljard dollars naar financiële paradijzen gaat, ze bieden hun cliënten financiële voordelen en juridische immuniteit aan via het bankgeheim. Volgens Erik Goeman (2001) van Attac is er een afschaffing van het bankgeheim nodig om de situatie recht te zetten. Attac, bekend om haar pleidooien voor de invoering van de Tobintaks en de belangrijke rol die het speelt in de protesten tegen het sociale Europa, heeft daarvoor druk uitgeoefend op de Europese Unie. Want ook Europese overheden zijn laks en tolerant als het gaat over een strengere wetgeving op dit vlak. En de justitie krijgt weinig middelen om belastingontduiking aan te pakken. Volgens Attac-Vlaanderen (2001) gaat het over "de verschuiving van enorme bedragen waarvoor geen enkele verantwoordelijkheid gevraagd wordt. En de staat maakt dit allemaal mogelijk, onder andere door gerechtelijke onderzoeken te dwarsbomen. Als wederdienst financieren de begunstigden 'de democratie' door giften aan politieke partijen."

Geen taksen op erfenissen, geen controle op financiële transacties, bankrekeningen en dollars of vrije zones,... het lijstje van voordelen is lang als het over belastingparadijzen gaat. De Kaaiman Eilanden, Luxemburg en Zwitserland zijn toppers. Regio's vormen soms offshore-centra: het zijn financiële centra die aan controle ontsnappen, bijvoorbeeld door een waterdicht bankgeheim. Hongkong, Panama en Jersey zijn tax shelters: er bestaat een belasting op bedrijven en individuen, maar alleen wanneer ze binnen de eigen grenzen gevestigd zijn. Lichtenstein kent dan weer nog andere wetten. Ook Andorra, Monaco en Vaticaanstad zijn belastingparadijzen.

Bewegingen als Attac pleiten voor een andere wetgeving om de praktijken van financiële paradijzen aan banden te leggen. Daar is natuurlijk niets mis mee. De vraag is echter of zulke pleidooien niet de werking van overheden legitimeert. Zelf ben ik er al geruime tijd voorstander van om met twee verschillende eisenpakketten te werken: een pakket met minimumeisen en één met maximumeisen. Een minimumeis kan een andere wetgeving zijn die betrekking heeft op het aan banden leggen van dubieuze financiële praktijken. De invoering van een Tobintaks kan bijvoorbeeld ook een minimumeis zijn. Daarbij dient dan echter de

Lees verder op de volgende pagina

maximumeis geformuleerd te worden dat alle overheden, zowel supranationale als nationale instellingen, zichzelf opheffen om de besluitvorming te decentraliseren richting volksvergaderingen. Op die manier kan politiek in zelfbeheer plaatsvinden.

DE NIEUWE ANTI-OORLOGSBEWEGING.

Naast het aanpakken van financiële paradizes, wordt ook armoedebestrijding door Agalev en andere Groene bewegingen aangehaald als middel om de voedingsbodan van terrorisme weg te nemen. De werking van overheden wordt echter weinig in vraag gesteld. Er wordt al snel bang gereageerd als het gaat over de rol van overheden in vraag te stellen. In een periode van neoliberale globalisering hebben overheden immers een verkleinde rol gekregen in de regulering van de economie. Er wordt bijvoorbeeld vaak verwezen naar de afbraak van de verzorgingsstaat. Is het wel het moment om een anti-etatistische reflex te hebben, vragen velen zich af. Laat ons echter niet vergeten dat in de plaats van de verzorgingsstaat, in België en Nederland een actieve welvaartsstaat tot stand is gekomen. Dat genoeg staten in de wereld dictaturen vormen, en staten altijd slechts schijndemocratisch kunnen zijn. Dat opstanden tegen regeringen vaak op gewelddadige, zelfs militaristische wijze de kop worden ingedrukt.

WAAROM GING IK NAAR BRUSSEL?

Gezellig met een bus vol toffe mensen naar Brussel om aldaar het bier te proeven kan toch niet de enige reden zijn? Het is slecht voor basisdemocratie als er steeds meer beslissingen op Europees niveau genomen worden in plaats van door de regeringen van verschillende landen. Sowieso zie ik weinig terug van wat gewone mensen willen in parlementaire democratie. En dat wordt alleen maar erger als de beslissingen genomen worden door een club die op grotere afstand staat van burgers dan landelijke politici.

Het feit dat Laken in de dagen van 12 t/m 15 december letterlijk spandoekvrij is gehouden illustreert al hoe bang Europese politici zijn voor de mening van de ongeveer honderdduizend mensen die naar Brussel kwamen omdat we het anders willen. Omdat we weten wat we wel en niet willen. We mochten leuzen roepend door wijken lopen waar toch niemand was tegen

wiens plannen ons verzet gericht is. Het NOS journaal heeft de 14 december demo genegeerd.

WAS HET DAN VOOR NIETS?

Nee! De waarde van zo'n stel enorme demo's zie ik in de inspirerende dingen die verschillende groepen elkaar en laten zien. Zo groeit het besef dat ook in andere landen wordt geknokt voor en tegen die dingen waar ieder zelf op lokaal en landelijk nivo mee bezig is. De ontmoeting met erg veel mensen die willen dat de welvaart gebruikt wordt om te zorgen dat iedereen op aarde het eten, drinken en de gezondheidszorg krijgt die ieders geboorterecht uitmaakt, versterkt de motivatie om dat van de daken te blijven schreeuwen. De ontmoeting met erg veel mensen die het zat zijn dat ons geld in wapentuig geïnvesteerd wordt waardoor

die wens uit de vorige zin niet in vervulling kan gaan versterkt het inzicht dat we tegen wapenhandel moeten blijven vechten. Dat het bezopen is om geïlegaliseerden de schuld te geven van de gevolgen van het blunderend regeringsbeleid is niks nieuws, maar zolang nog niet iedereen dat zo ziet blijft de in Brussel geleerde leus toch wel schreeuwbaar:

"Unemployment and inflation are not caused by immigration. Bullshit. stop it. the enemy is profit." En ook mogen de regenten en multinationals er bij voortdurend op rekenen dat we ze dwars zullen zitten voor zover dat in onze macht is. Als niemand hun rommel koopt en niemand meer in hun verdeel- en heers- politiek stinkt, zullen we eens zien wie er machteloos zijn! Op 24/25 oktober gaan we misschien weer naar Brussel.

Janna

RESULTATEN BELGISCHE VOORZITTERSCHAP EU

In Brussel gingen tienduizenden de straat op om te protesteren tegen het beleid van de Europese Unie. Wat heeft het Belgisch voorzitterschap eigenlijk allemaal bereikt?

De agenda van de EU, in de tweede helft van vorig jaar voorgezeten door de Belgen, is sterk beïnvloed door de gebeurtenissen van 11 september. Veel resultaten liggen daarom in de sfeer van justitiële samenwerking en "terrorismebestrijding". Er is afgesproken dat er meer samenwerking komt tussen Europa en de Verenigde Staten, onder andere op het gebied van gegevensuitwisseling en het uitwisselen van verbindingsofficieren. Ook binnen Europa is de justitiële samenwerking versterkt; zo is besloten tot de oprichting van "Eurojust", een samenwerkingsverband van Europese officieren van Justitie. Het in Den Haag gevestigde Europol is sterker gemaakt met een "task force terrorisme", die in 2003 uit 5000 man moet bestaan. Over de exacte bevoegdheden lopen de meningen nog uiteen. Veel aandacht in de media kreeg het Europese arrestatiebevel, waardoor de uitlevering van verdachten tussen lidstaten fors wordt vereenvoudigd. Er is een gemeenschappelijke definitie gekomen van strafbare terroristische activiteiten, en men zal gezamenlijke lijsten opstellen van terroristische organisaties. Ook zullen de toppen van de Europese Raad zelf beter beschermd worden, tegen demonstranten.

Inzake asiel en migratie is weinig "voortgang geboekt". Pas onder het Spaans voorzitterschap wordt een definitief akkoord verwacht over de opvang en toelating van asielzoekers ("de commissie zal met nieuwe voorstellen komen"). Over gezinshereniging kon geen akkoord worden bereikt. Over "eurodac" (database met vingerafdrukken van asielzoekers) is gezegd dat dit systeem dit jaar volledig operationeel moet worden. Verder heeft men elkaar beloofd harder te gaan optreden tegen mensenhandel, o.a. door versterking van de controle aan de buitengrenzen van de unie en betere samenwerking tussen nationale staten en Europol. Er is een concept opgesteld voor een "Europees korps van grenswachters" en het Schengen Informatie Systeem (SIS) moet verbeterd en uitgebreid worden. Kortom, niets nieuws onder de zon - de gebruikelijke verrechtiging en verharding van het asielbeleid.

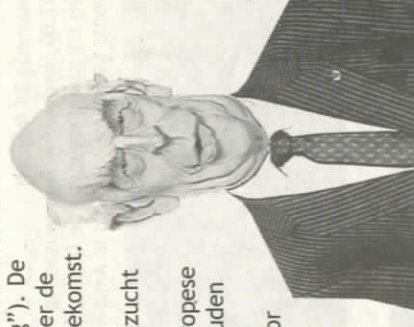
Inzake het gemeenschappelijk defensiebeleid heeft men elkaar plechtig beloofd dat de Europese interventiemacht, oftewel de rapid reaction force, in 2003 nu echt op poten moet staan. 60.000 man moeten dan binnen een maand inzetbaar zijn voor wat men noemt crisisbeheersing en humanitaire missies. Het is echter maar de vraag of dit zo snel geregeld kan worden. De compatibiliteit van de wapensystemen van de lidstaten is een probleem, er is een enorm tekort aan grote transportmiddelen en Turkije ligt dwars inzake het "lenen" van NAVO materiaal.

De verklaring van Laken (Kok: "een mooi stukje proza"), die in Brussel door de Europese Raad werd aangenomen, staat vol ronkende woorden over de toekomst van de Unie en het betrekken van de burger bij Europa. Veel spectaculaire dingen staan er niet in. Over de toekomstige inrichting van de EU werd besloten een "conventie" op te zetten, bestaande uit 100 Europese bobo's onder leiding van het wandelende fossiel Giscard d'Estaing (zie foto). De benoeming van deze 75 jarige Franse conservatief als voorzitter van de conventie wordt algemeen beschouwd als een zwaktebod (Benschop: "niet de meest moedige beslissing"). De conventie moet de IGC van 2003 adviseren over de constitutionele inrichting van Europa in de toekomst.

Komisch, en typerend voor de nationale graaizucht van de lidstaten; was het gekonkel over de vestigingsplaatsen van een aantal nieuwe Europese agentschappen. Om iedereen tevreden te houden verzonnen de Belgen maar liefst 13 nieuwe bureau's. Nederland krijgt Eurojust, maar voor de meeste andere agentschappen heeft men besloten waar de EU het beste in is: uitstel.

David

Giscard d'Estaing

DUSNI EWWS

AGENDA FEBRUARI/MAART 2002

Zaterdag 9 februari
15:00 boekenmarkt over dierenrechten, met vega hapjes en workshops over vivisectie, Huntingdon Life Sciences en BPRC (=open-proefdierencentrum). Inkv Animal Rights Gathering (8 t/m 11 feb.). Ex-Filmacademie, Overtoom 301, Amsterdam. Blijven slapen kan. Org: Animal Defence League. Info: E-mail: bprcapenhe@yahoo.com. Vanaf december op: <http://www.fly.to/adl.nl>.

Zaterdag 9 februari
14:00 Demonstratie voor het behoud van Vrijplaats Koppenhinksteeg. Na 33 jaar dreigt de vrijplaats te verdwijnen. Vanaf 11:00 zijn de Weggeerwinkel en het zaterDagcafe open. Koppenhinksteeg, Leiden. Na afloop eten, film, muziek en dichters. Info: Anarchistisch collectief EuroDusnie, 071-5173019. E-mail: eurodusnie@squat.net. <http://eurodusnie.nl>

Zaterdag 9 februari
12:00 Landelijke vergadering van Nederlandse Food Not Bombs (verwante) groepen. Tevens voorbereiding landelijk voorjaar. ACU, Voorstraat 71, Utrecht Info: 06-22099225 (Krisstel) of e-mail: freefood@dds.nl

Za 9 februari
Tien jaar Ubica (kraakpand) Utrecht.

Zondag 10 februari
13.30-16.30 Politiek Cafe: Vredesbrigades en burger-vredesteams' Hobbitstee, Van Zijlweg 3, 8351 HW Waperveen. Info: Theo Koster 0521-321328 Hobbitherberg@ddh.nl.

Zondag 10 februari
's avonds workshop 'Nertsenbejving' tijdens Animal Rights Gathering (8 t/m 11 feb.). Ex-Filmacademie, Overtoom 301, Amsterdam. Blijven slapen kan. Org: Animal Defence League. Info: E-mail: bprcapenhe@yahoo.com. <http://www.bprcmeoedicht.org> en vanaf dec: <http://www.fly.to/adl.nl>.

Zaterdag 16 februari
Cursusdag Je geld of je leven (nav. het gelijknamige boek). Door Marit Pannekoek van Stichting Zuinigheid met Stijl. De Kleine Aarde, Bostel, 65 Euro p.p. of 115 Euro voor 2 personen. Incl. cursusmateriaal en biologische lunch. Info: De Kleine Aarde, 0411-684921.

Zondag 17 februari
Alternatieve boekenbeurs, mmv. boekwinkels uit binnen- en buitenland, live radio/tv, infostands van org's, t-shirts, live muziek, hapjes, workshops en actie-presentaties. Plantage Doklaan 8-012, Amsterdam. Org: Sil en Bart. E-mail: boekeninfomarkt@yahoo.com

Maandag 25 februari
17:00 Herdenking Februaristaking (1941) bij het standbeeld van de Dokwerker, Jonas Daniel Meijer-plein in Amsterdam.

1946, de eerste herdenking

Dinsdag 26 februari
19:30 Info-avond 'Somalie en terrorisme'. Mmv. Abdullah Mohamoud (UVA), Rik Delhaas (VPRO) en Farah Karimi (GroenLinks). De Kargadoor, Oudegracht 36, Utrecht. Org: DWARS Jongerenfractie. Info: E-mail: hiske@dwars.org

Donderdag 28 februari
17:00-20:00 Informeel netwerken en inspiratie opdoen tijdens sociëteit De Afspraak. Speciaal voor initiatiefrijke mensen met vernieuwende ideeën. In de bar van de Winkel van Sinkel, Oudegracht 158, Utrecht. Gratis. Alle belangstellenden welkom. Org: Stichting Aarde, debatcentrum Tumult, en Milieucentrum Utrecht.

Vrijdag 8 maart
Internationale Vrouwendag

Zaterdag 9 maart
10:00-20:00 Tweede @lternatieve Boekenbeurs. Intercultureel Centrum 'De Centrale', Kraankinderstraat 2, Gent, België. Gratis. Org: ILIA vzw ism Zwart en Rood vzw en AK-univ Gent. Info: <http://www.xs4all.be/~verdant/aboek> E-mail: aboekenbeurs@yahoo.com (nieuw adres!)

Donderdag 21 maart
VN-dag tegen racisme. Wereldwijd acties. Info: 020- 6834778 (UNITED) of 020- 6766710 (Nederland Bekent Kleur).

Zondag 24 maart
14:00-15:00 Solidariteitswake bij het Grens'hospitium' waar asielzoekers zitten opgesloten. Bijlmerbajes, Wenckebachweg, Amsterdam-Bijlmer. Verzamelen om 13:50 bij metrostation Spaklerweg. Org: A'dam Catholic Worker, ism. Doopsgezinde-Remonstrant-Vrijzinnig Hervormde kerken. Info: 020-6969899 of 023-5658469

Vrijdag 29 maart
14:00-15:00 Solidariteitswake bij het Grens'hospitium' waar asielzoekers zitten opgesloten. Bijlmerbajes, Wenckebachweg, Amsterdam-Bijlmer. Verzamelen om 13:50 bij metrostation Spaklerweg. Org: A'dam Catholic Worker, ism. Franciscanse Vredeswacht. Info: 020-6969899 of 023-5658469

Zaterdag 30 maart - maandag 1 april
Halfjaarlijkse vergadering van IMF en Wereldbank. Washington/USA.

Zondag 31 maart
14:00-15:00 Solidariteitswake met oecumenisch vuur bij het Grens'hospitium' waar asielzoekers zitten opgesloten. Bijlmerbajes, Wenckebachweg, Amsterdam-Bijlmer. Verzamelen om 13:50 bij metrostation Spaklerweg. Org: A'dam Catholic Worker, ism. anderen. Info: 020-6969899 of 023-5658469

COP6 + CBD = ACTIE!

In april 2002 zal het VN circus van regeringsdelegaties, technische experts en lobbyisten tussen lunches en borrels door zich beraden over de toestand van 's werelds biodiversiteit - bij de zogeheten COP6 van het Biodiversiteitsverdrag (CBD). Intussen kunnen multinationals ongestoord doorgaan met het kappen van bossen, het leegvissen van de oceanen, het de wereld opdringen van gentech gewassen, om vervolgens boeren aan te klagen als gentech zaden 'onbedeeld' op het land terecht komen.

Na jaren van onderhandelingen zal het CBD twee juridisch bindende protocollen omvatten: het 'Biosafety Protocol' en de 'Wet van het Zaad'. Geen van beide heeft de kracht of reikwijdte om de verspreiding van GMOs (genetisch gemanipuleerde organismen) tegen te houden, de rechten van boeren te waarborgen, of om eindige hulpbronnen te beschermen tegen plundering voor winstbejag. Dit toont opnieuw het gebrek aan politieke wil en daadkracht bij de Verenigde Naties.

INFORMATIEAVONDEN OVER COP6 VAN HET BIODIVERSITEITSVERDRAG, APRIL 2002, DEN HAAG

Nijmegen:
Woensdag 6 februari,
Politiek Kafé De Klinker,
Van Broeckhuysenstraat 46
Aanvang: 20.30

Groningen:
Dinsdag 12 februari
Op Drift, 1e Driftspulsluizen 1
Aanvang: 20.00

Den Haag:
Woensdag 13 februari
Blauwe Aanslag, Buitenvom 214
Aanvang: 20.30

Leiden:
Donderdag 14 februari
Vrijplaats Koppenhinksteeg, Las Vegas,
Koppenhinksteeg 2
Aanvang: 20.30

Amsterdam:
meer info volgt

ALTERNATIEF PROGRAMMA

Gelukkig zijn er andere mogelijkheden! Deze weken zullen ook andere stemmen klinken die roepen om radicale verandering in de landbouw en internationale handel, om de controle over genetische hulpbronnen terug te nemen (alle zaden vrij!), tegen GMOs en patenten op leven, en tegen de bedrijfsmacht over voedsel en landbouw. Deelgenomen zal worden aan de Internationale Dag van Boerenstrijd van Via Campesina, 17 April.

Voorlopig programma:

6-7 april:
Common Ground. Serie workshops voor boeren, activisten en mensen actief in andere landbouw initiatieven.

8-19 april:
Resistance is Fertile! (Verzet is Vruchtbaar!) Akties, workshops en festiviteiten, gaand over voedsel, landbouw en biodiversiteit in de tijd van economische globalisering.

17 April:
Internationale Dag van Boerenstrijd van Via Campesina (www.viacampesina.org).

Meer info over Resistance is Fertile:
email: rif@gn.apc.org postadres: rif, c/o ASEED Europe, Postbus 92066, 1090 AB Amsterdam, webstek: www.resistanceisfertile.org

[HTTP://WWW.SOCIAMEDIA.NL/AGENDA/](http://www.sociamedia.nl/agenda/)